

Preguntes de mal respondre

Efectivament, tot inclina a creure que la democràcia passa per un bon estat de salut, gairebé a nivell mundial. ¿Però en podem estar ben segurs?

A part dels focus inquietants de dictadura que encara queden a cada un dels continents, es detecten en les potències que haurien de donar l'exemple unes febleses que no contribueixen gens a la tranquil·litat col·lectiva. Els grans models de democràcia, com ara els Estats Units i la Comunitat Europea, han afirmat d'una manera categòrica que no reconeixen la independència de Croàcia i d'Eslovènia, i no s'estan de dir que no veuen amb bons ulls que Estònia i Lituània s'escindeixin de la Unió Soviètica.

¿I doncs? ¿No havíem quedat que la voluntat popular, lliurement expressada, és sobirana? Semblava que el dret a l'autodeterminació dels pobles formava una part important dels Drets Humans, així, escrit amb majúscules i amb tots els respectes.

Va prenent cos l'ús escamador d'una paraula que, fins ara, oferia poques possibilitats de servir-se'n: "desestabilització".

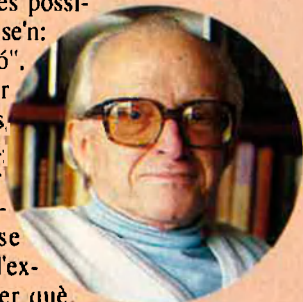
Acabaran per convèncer-nos, que els pobles que volen ser lliures "desestabilitzen", sense que ens acabin d'explicar ben bé per què.

¿És que l'estabilitat desitjable consisteix en el fet que uns pobles —generalment febleses— deixin oprimir mansament per uns altres pobles, gene-

ralment més poderosos?

Seria molt trist que "desestabilització" es convertís en una vacuna contra els anhels de llibertat. Si ens ho empassem així, tal com ens ho serveixen ara, les coses canviaran molt poc i, en tot cas, no serà pas per millorar.

Pere Calders

Necessitem fs de p

Escriu un comentarista espanyol: "Un altre dossier sobre la continuïtat del qual va advertir González es diu Iugoslàvia. Si l'any passat es preparava la *moguda* iraquiana sobre Kuwait, que li va impossibilitar les vacances, no hi ha dubte que la situació iugoslava reclama atencions semblants. Sobretot després de comprovar la considerable atenció dels nacionalistes espanyols cap als independentistes eslovens i croates".

Deixarem de banda el lapsus de pensar en nacionalistes catalans i bascos i en canvi escapar-se-li d'escriure "nacionalistes espanyols", i passarem a la importància per a Espanya del conflicte de Iugoslàvia comparat amb la del conflicte del Golf. Ho diu entre línies l'agut comentarista: la preocupació en ambdós casos els és similar. I no és que el del Golf els fos suau:

n'hi ha prou amb recordar com l'exèrcit nord-americà es va passejar com a espanyol per casa dels altres per les bases militars: carregant i descarregant avions amb tota mena d'armes i sense dir-los ase ni bèstia.

El comentarista peca de modest en dir que els casos del Golf i de Iugoslàvia reclamen atencions semblants al govern espanyol; el cas iugoslau els en reclama d'infinitament superiors, vist des de la seva òptica. Al cap i a la fi, el cas del Golf només els posava en perill la gasolina.

En canvi en el cas iugoslau

el que poden veure perillar és el seu propi ésser, el seu estar-en-el-món per dir-ho a la manera existencialista. Si es desfà l'estat iugoslau i es des-tapen les nacions que cobreix, i tot plegat amb l'aquiescència o la resignació d'Alemanya, dels Estats Units, de l'ONU i d'algunes de les proliferants burocràcies paneuropees, ja cal que Espanya posi la barba del Cid a remullar. Més encara: l'atenció insofrible, la preocupació letal els la pot produir, sobretot, per la disconformitat amb la via armada: és a dir, si els grans poders del món diuen que, tot i desagradar-los la presència de diverses nacions i la desaparició d'un estat únic, el que els desagrada decisivament és

que aquest estat utilitzi les armes per mantenir-se mentre que les nacions han utilitzat la democràcia per renàixer.

A Iugoslàvia els grans poders demostren que, si els convé, es poden perfectament passar per alt aquell article de les constitucions que diu que l'exèrcit és el garant de la unitat del territori; i que segons com féssim les coses nosaltres, es podrien trobar que els convingués més, de forma resignada o no, de fer-nos costat a nosaltres que no pas a Espanya com fins ara.

Grandiosa ocasió: necessitem, ara com mai, polítics. Polítics. I polítics. O sigui, en el bon sentit de l'expressió, fills de puta autèntics.

Ramon Barnils

